

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 73. Bellarmini Cardinalis epistola ad Blakwellum Angliæ
Archipresbyterum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](#)

Sæc. XVII.
A. C. 1607.

§. LXXIII.

Bellarmini Cardinalis epistola ad Blackwellum Angliæ Archipresbyterum.

Non multo post Catholicorum non-
nulli, quibus Religio cordi erat, *Juvenc. &c.*
Bald. l.c.
summum Pontificem de Blackwelli per-
fidia certiore reddidere: quapropter
Bellarminus Cardinalis facti improbitate
commotus, si forte errantem ovem re-
ducere posset, tentaturus, Pontificis
jussu Roma die vigesima octava Septem-
bris ad eundem epistolam dedit, cuius
hæc erat summa: „Anni sunt ferme
„quadraginta, quod invicem nos vide-
„rimus, & opere & veritate alter in
„alterius dilectione permansimus. Ve-
„rum hoc silentium & lætitiam non
„mediocriter interturbavit tristis nun-
„tius, qui de constantia tua in recusan-
„do illegitimo juramento, forte labo-
„factata, & prostrata retulit; neque
„enim (frater charissime) juramentum
„illud ideo licitum esse potuit, quod ali-
„quo modo temperatum, & modifica-
„tum offerretur. Scis enim hujus-
„modi modificationes, nihil esse aliud,
„quam Satanæ dolos, atque versutias,
„ut fides Catholica de Primatu Sedis
„Apostolicæ, vel aperte vel obscure pe-
M 5 „tatur,

Sæc. XVII. „tatur, pro qua fide tot inclyti Marty.
A. C. 1607. „res in ista ipsa Anglia ad sanguinem
„usque pugnarunt; certe enim quibus-
„cunque verbis juramentum ab adver-
„sariis fidei concipiatur in regno isto, eo
„tendit, ut auctoritas capitis Ecclesiæ
„a Successore S. Petri, ad Successorem
„Henrici octavi in Anglia transferatur,
quod enim obtenditur de periculo vite
„Regis, si summus Pontifex eam in
„Anglia potestatem habeat, quam in
„omnibus aliis Christianis regnis habet,
„inane prorsus esse, omnes, qui sunt
„aliqua prudentia prædicti, facile vi-
„dent; neque enim auditum est unquam
„ab initio nascentis Ecclesiæ usque ad
„hæc nostra tempora, quod ullus Pon-
„tifex Maximus Principem illum, quam-
„vis hæreticum, quamvis Ethnicum,
„quamvis persecutorem cædi manda-
„verit, aut cædem forte ab aliquo pa-
„tratam probaverit. „

S. Gregor. „Vani sunt isti prætextus & stratage-
Naz. in pri- „mata Sathanæ; sicuti vero Julianus
ma orat. in „Imperator, ut simplicibus Christianis
Jul. Imp. „imponeret, in imaginibus imperato-
„riis, quas Romani civili quodam ge-
„nere honoris pro more adorabant, ima-
„gines Deorum falsorum adminiscuit, ut
„nemo posset Imperatoris imaginem
„adorare, quin simul Deorum simula-
„cris cultum adhiberet. Hinc nimirum
„fie-

„fiebat, ut plurimi deciperentur: & si Sæc. XVII.
„qui forte fraudem subodorati, Impera- A.C. 1607.
„toris imaginem venerari recusarent,
„ii gravissime punirentur, ut qui Cæsa-
„rem in sua imagine contempssissent.
„tale aliquid in juramento vobis oblato
„mihi videre videor, quod ea fraude
„compositum est, ut nemo possit, prodi-
„tionem in Regem detestari, civilem-
„que subjectionem profiteri, quin pri-
„matum Sedis Apostolicæ perfide ab-
„negare cogatur..”

„Sed Christi Servi ac præsertim pri-
„marii Sacerdotes tantum abesse debent
„a susceptione illiciti juramenti, ut juxta
„Eleazari exemplum ab omni etiam su-
„spicione simulationis præstiti juramenti
„cavere debeant, ne fidelibus ullam
„prævaricationis exemplum reliquisse
„videantur: in memoriam quoque re-
„voca, quod cum Præfectus Valentis
„Imperatoris hortaretur S. Basilium, ut
„non vellet propter pravam dogmatum
„subtilitatem Imperatori resistere, re-
„spondit ille: non esse ferendum, ut de di-
„vinis dogmatibus vel una syllaba corrumpa-
„tur: sed potius pro eorum defensione
„omne supplicii genus amplectendum. ,”

„Talem & te ac quidem Antesigna-
„num esse oportet, & quamvis vel ino-
„pinata comprehensio, vel acerbitas
„persecutionis, vel senectutis imbecil-
„litas,

Sæc. XVII. „litas, vel quid aliud in causa fuerit,
A. C. 1607. „ut constantia titubaverit; confidimus
 „tamen de Domini pietate, & de diu-
 „turna tua virtute, fore, ut qui Sancti
 „Petri, & Sancti Marcellini casum ali-
 „qua ex parte imitatus videris, eorum
 „dem fortitudinem in reparandis viri-
 „bus, & veritate afferenda feliciter imi-
 „teris. Nam si rem totam diligenter
 „apud te cogitare volueris, videbis pro-
 „fecto, non esse rem parvam, quæ ob-
 „juramentum istud in discriminem addu-
 „citur; sed unum ex præcipuis fidei no-
 „stræ capitibus, ac Religionis Catho-
 „licæ fundamentis.

S. Greg. M. „Apostolicæ enim Sedis reverentia
epist. 2. l. II. „nullius præsumptione turbetur, tur-
S. Leo serm. „bata autem læsoque capite ipse mem-
3. de assumpt. „brorum status turbatur: Sequere exem-
ad Pontif. „plum Joannis Roffensis & Thomæ
epist. ad „Episc. Vienn. „Mori, qui pro gravissimo dogmate mar-
 „tyrium subiere: non anteponas liber-
 „tatem temporalem libertati gloriæ fi-
 „liorum Dei. Noli igitur tantorum la-
 „borum præmia tam facile perdere.
 „Noli Corona justitiæ, quæ tibi jam
 „dudum paratur, teipsum privare. Noli
 „tot fratrum, & filiorum tuorum vul-
 „tus confundere, in te sunt hoc tem-
 „pore conjecti oculi totius Ecclesiæ;
 „quin & spectaculum factus es mundo,
 „Angelis, & hominibus. Noli in ex-
 „tremo

„tremo actu ita te gerere, ut & tuis lu- Sæc. XVII.
 „ctum, & hostibus gaudium relinquas, A. C. 1607.
 „sed contra potius, quod omnino spe-
 „ramus, & pro quo ad Deum nostrum
 „affidue preces fundimus, vexillum fi-
 „dei gloriose erigas, & quam contri-
 „straveras, lætam facias Ecclesiam.,,

§. LXXIV.

Blackwelli responsum ad Bellarmini epistolam.

Accepta hac epistola Blakwellus die **Thuanus**
 decima tertia Novembris Londini lib. 138.

ex carcere hunc in modum respondit:
 „Doleo fane, quod post tot labores
 „exantlatos pro Religionis Catholicæ
 „caussa in extremo actu minus me for-
 „titer gessisse, suggiller: Ceterum aliud
 „est jusjurandum, quod contra Prima-
 „tum Sanctæ Sedis diserte concipitur,
 „aliud, quod pro obedientia civili, quæ
 „Principi debetur, a subditis præstatur:
 „potestas Pontificis suos habet limites,
 „nec nisi extrema necessitate, & quæ
 „periculum annexum habeat, ad tem-
 „poralia extenditur: ita tu ipsem et cum
 „de Romano Pontifice quinque libros
 „ex professo scriberes, censuisti. Ita
 „Cardinalis Alanus, Cajetanus aliquique
 „docuerunt: Ita Joannes Pedrezzanus,
 „qui nuper pro Pontifice contra Vene-
 „tos